

Julijski Alpi - Jalovec, 16. - 17. mart 2012.

Julijski Alpi su planinski masiv koji se prostire u Sloveniji i Italiji. Ime nose po rimskom vladaru Gaju Juliju Cezaru. Najviši vrh u masivu je i najviši vrh Slovenije – Triglav (2.864 m). Julijski Alpi zauzimaju površinu od 4.400 km² i okružene su dolinama reke Save i Soče.

Jalovec je šesti po visini vrh u Julijskim Alpima visok 2645 m, iznad dolina Zadnje Trente, Koritnice i Planice. Pristupi vrhu su upravo iz navedenih dolina. Najpoznatiji usponi na vrh su sa Vršiča ili sa izvora Soče iz Zadnje Trente preko zavetišća pod Špičkom. Iz Koritnice preko Kotovog sedla a iz Tamara preko istog sedla ili Jalovške Škrbine. Zimi se uspon najčešće izvodi kuloaram kroz Ozebnik. Građen je od trijaskih krečnjaka i dolomita. Njegovi strmi, stenoviti obronci najdublje se spuštaju na zapad, u Koritnicu, a najstrmije na severoistok, u lednikom oblikovanu Planicu. Ima karakterističan šiljat oblik, po kojem se ubraja među najslikovitije vrhove u Julijskim Alpima. Na vrh su iz Koritnice prvi stigli Karl Vurmb i domaći vodiči Črnuta i Strgulc. Jalovec je jedan od najposećenijih vrhova, iako na njega vode dugi i teški putevi. Izuzetno je privlačan za penjače.

Na Jalovec smo krenuli u petak tačno u podne. Više puta odlagan je uspon zbog vremenske prognoze. Raniji plan je pomeren za jedan dan. Najavljeno je lošije vreme za nedelju pa je trebalo izvesti uspon u subotu. Mala odabrana grupa je krenula ka Jalovecu na zimski uspon veoma zahtevan i preporučljiv iskusnim planinarima kondiciono i tehnički dobro pripremljenim. Usput nam se pridružuju planinari iz Novog Mesta naši stari prijatelji sa kojima se već nekoliko godina penjemo na ekstremne vrhove. U dolinu Tamara stižemo oko 21č i po mraku pešačimo do planinarskog doma.

Odmah se smeštamo za spavanje koje mora biti kratko i efikasno. Čini mi se da nisam ni zaspao a već ustajanje, čeka nas naporan dan. Po mraku sa baterijskim lampama se provlačimo po nepoznatim stazama tražeći put ka Ozebniku. Nekako smo se izvukli iz još zavejanih kleka izgubivši snagu propadajući.

Prvo jutarnje sunce obasjava Jalovec. Još smo u senci a kuloar verovatno nikad i ne vidi sunce. Stavljamo dereze, kacige i ulazimo u procep uzan i strm. Upravo na samom ulazu u kuloar se odvaja letnja staza. Sa visinom se povećava i strmina kroz kuloar. Lagano sa češćim pauzama se penjemo. Izlaz na dohvat ruke a nikako da se stigne. Prvi peljači su izašli iz procepa. Na izlazu iz kuloara je strmina, po našoj proceni, preko 55%. Sneg je izvanredan za penjanje vreme sunčano sa malo oblaka.

Očekivali smo odrone kamenja u kuloaru kojih na našu sreću nije bilo. Tek po neki komad zaleđenog snega proleti. Iz kuloara Ozebnik se izlazi na greben podno Malog Ozebnika (2400m) sa predivnim pogledom na vrhove Julijskih Alpa. Odmaramo se i sakupljamo snagu za završni uspon. Četvoro planinara ostaju na grebenu a ostalih deset u dve grupe kreće ka vrhu. I u zimskim uslovima staza ide letnjim smerom samo su sada police zasnežene i predstavljaju veliku opasnost u slučaju proklizavanja. Za nepun sat je grupa na vrhu.

Nakon fotografisanja sa zastavama povratak je istom stazom. U povratku Stepa i Soko postavljaju dva gelendera za bezbedniji silazak grupe. Odmaramo se na grebenu i vraćamo kroz kuloar. Imamo osećaj kao da se spuštamo u bunar sa nevidljivim dnom. Oprezno otpenjavamo najstrijmiji deo. Na dnu kuloara je široka blaža strmina. Kažu da se kroz kuloar spuštaju ekstremni skijaši - mi ih nismo videli. Istog dana su bili skokovi na Planici.

Kratko smo se zadržali u domu, nazdravili za uspešan uspon i nastavili ka minibusu. Kod Novog Mesta se rastajemo sa našim drugarima uz domaći kupus i kobasice što nam pripremiše planinari istoimenog kluba. Prespavali smo put do Beograda i ranom zorom se vratili u Beograd.

Vođa puta, izveštaj: Vladislav Matković
Fotografije: Zoran Kovljenić i Vlada Matković